

เทศน์เช้า วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๙

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ ให้ธรรมเป็นทานๆ มันมีคุณธรรมที่ไหนเอามาให้เป็นทานละ ถ้ามันมีคุณธรรมให้เป็นทาน จิตใจมันจะร่มเย็นเป็นสุขใจ ถ้าจิตใจร่มเย็นเป็นสุข ออกมาด้วยน้ำอมตธรรมมันเป็นความอบอุ่น มันเป็นการร่มเย็น ไม่ใช่ออกมาแบบไฟ

เวลาออกเป็นไฟ ไฟมันเผาผลาญไปทั้งหมดละ เวลาโทสะมันรุนแรง มันทำร้ายเขาไปทั่ว ทำลายเขาไปทั่ว แต่เวลาหลวงปู่มันเวลาท่านแสดงธรรมๆ น้ำอมตธรรมนะ มันชุ่มชื้นไปหมด ถ้าคำว่า “ชุ่มชื้นไปหมด” นะ มันชุ่มชื้นมาจากไหนละ มันชุ่มชื้นมาจากหัวใจดวงนั้น หัวใจดวงนั้น ถ้าหัวใจดวงนั้นมันมีคุณธรรมในใจดวงนั้น มันเหนือโลกไปทั้งหมดละ สิ่งที่เราอาศัยกันอยู่นี้ทางโลกเขาว่ามันเป็นกิริยาๆ

คำว่า “กิริยา” มันก็ต้องอาศัยนะ แต่ของเรามันไม่ใช่กิริยา ของเรามันเป็นความจริง ความจริงเพราะอะไร ความจริงเพราะเรายึดมั่นถือมั่นมันมันไง มันจะได้ดิบได้ดีมาเพราะเหตุนี้ มันจะได้ดิบได้ดีเพราะเหตุนี้

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านสอน มันจะได้ดิบได้ดีมาด้วยการเสียสละ มันจะได้ดิบได้ดีมาด้วยการละทิ้ง ด้วยการละทิ้ง แต่ไม่มีใครกล้าละทิ้งหรือ เพราะมันไม่มีการละทิ้งได้เพราะมันไม่มีหนทางจะเดินไง มันต้องยึดของมันไว้ๆ มันทิ้งไม่ได้ มันไม่ยอมทิ้ง

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านประพฤติปฏิบัติ ท่านทั้งหมด พอทั้งหมดแล้วมันเสียสละได้ทุกๆ อย่าง คนเสียสละได้ทุกๆ อย่างแล้ว ไอ้ของกิริยา ไอ้เครื่องอาศัยอย่างนี้มันแค่ดำรงชีวิตไปเท่านั้นนะ แล้วดำรงชีวิตไว้เพื่อประโยชน์ด้วยนะ ถ้าครูบาอาจารย์จริงๆ ท่านดำรงชีวิตไว้เพื่อประโยชน์กับโลกๆ

แต่ถ้าของเรา เราอยู่หนักโลก หนักไปเปล่าๆ นะ คนหนักโลกไม่มีประโยชน์อะไรทั้งสิ้น มันมีอะไร ถ้าคนเราตายไป โลกมันจะได้สูงขึ้นไง นี่เวลาโลกเขาเบื่อกับหนาย เห็นไหม แต่ท่านเป็นครูบา อาจารย์ของท่าน มันเป็นสัจจะๆ สัจจะให้ธรรมเป็นทาน ให้ธรรมเป็นทานคือให้สติสัมปชัญญะ ให้สติสัมปชัญญะด้วยการไม่ต้องสอนไง เวลาไม่ต้องสอนนะ การกระทำเป็นตัวอย่างนั้นนะดีกว่าคำสอน ดีกว่าทุกๆ อย่าง มันทำได้ยังไงนะ เวลาสังคม สังคมที่มันเดือดมันร้อนกันอยู่นี้เพราะเหตุใด เราบอกว่าสังคมรังแกเราๆ แล้วสังคมมันเกิดมาได้อย่างไร

มนุษย์เป็นสัตว์สังคมไง ถ้ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม เวลาสังคมมันโหดร้าย สังคมที่เห็นแก่ตัว แล้วเราละ แล้วเราละ มันย้อนกลับมาที่นี้ไง เพราะอะไร เพราะเราก็เป็นแบบเขา ถ้าเราไม่เป็นแบบเขา เราจะไม่เดือดร้อนไปกับเขา ถ้าเราเดือดร้อนไปกับเขา เพราะเราเป็นแบบเขาไง เราเป็นแบบเขามันก็แย่งชิงกันไง สิ่งใดที่มันต้องการปรารถนามันก็หิวฉวยกันไป

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ ขึ้นมา เราไม่หิวฉวยไปกับใคร เราไม่หิวไม่ฉวยใดๆ ทั้งสิ้น ถ้าหัวใจมันเป็นธรรมแล้ว หัวใจเป็นธรรม แผ่นดินธรรมๆ แผ่นดินธรรม เราปรารถนาให้ความร่มเย็นเป็นสุขกับเขา เราปรารถนาให้ความร่มเย็นเป็นสุขกับเขา แต่เขาไม่เข้าใจ คุณี เวลาเขาช่วยสุนัขกัน แล้วตอนนี้เป็นข่าวใหญ่โต ใครๆ ก็ไปช่วยสุนัข ใครๆ ก็ไปช่วยสุนัข เราไปช่วยสุนัขกัน ช่วยสุนัขด้วยจิตใจเป็นเมตตาไง ถ้าจิตใจเมตตา มันช่วยสุนัขๆ

ไอนี้ก็เหมือนกัน เราเห็นคนที่มันหิวมันฉวย คนที่มันเห็นแก่ตัว มันก็เอาเปรียบเขา มันก็เป็นอย่างนั้นนะ มันเป็นอย่างนั้น เรามองว่าเขาเป็นอย่างนั้น แต่เขาไม่รู้ตัวว่าเขาเป็นอย่างนั้นไง ถ้าเขาไม่รู้ว่าเขาเป็นอย่างนั้น แล้วมันก็กัดมันก็ฉีกกันไง มันกัดมันฉีกกันมันก็แย่งชิงกันในสังคมไง มันแย่งชิงด้วยอะไร แย่งชิงด้วยความคิด ด้วยความเห็นภายในไง มันทำมาด้วยความเคยชิน

แต่ถ้าจิตใจเราเป็นธรรม จิตใจเราเป็นธรรม เป็นธรรมตรงไหนละ เป็นธรรมต้องเป็นที่เรานี้ก่อน แล้วเราละ แล้วเราทำอย่างไร ถ้าเราทำของเราละ เราสงบระงับในใจของเราให้ได้ ถ้าเราสงบระงับในใจของเราขึ้นมา ต้องสงบระงับมาให้ได้

เวลาคนหนุ่มสาวอ่อนหวานแต่ภายนอก ข้างในมันเดือดเป็นไฟนะ ข้างในมันเดือดเป็นไฟๆ แล้วเวลาแสดงธรรมออกมา ไฟทั้งนั้นนะ มันเผาเผาเขาไปทั่ว มันมีหน้าจากหลังจากใจ แต่ถ้าเป็น

ความจริงๆ ขึ้นมามันไม่มีหน้าฉากหลังจาก มันมาอย่างไรมันก็ไปอย่างนั้นนะ มันมาอย่างไรมันก็ไปอย่างนั้นนะ มันเป็นเรื่องของกิริยา เรื่องของโลก เรื่องของความเป็นไปของโลก เราอยู่กับเขาๆ เราต้องดำรงชีวิต เราไม่ใช่คนโง่

เวลาหลวงตาท่านพูดประจำ ธรรมนี้เข้าได้กับเม็ดหินเม็ดทราย มันเข้าได้กับทุกวัตถุธาตุ มันเข้าได้หมดนะ ธรรมมันเข้าได้หมด เราไม่ใช่คนโง่ เราเป็นคนมีสติมีปัญหา ถ้ามีสติมีปัญหา สิ่งที่เราแสวงหามานี้แสวงหาเพื่อดำรงชีพ ดำรงชีพไว้ชวนขายของเรานะ ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติใช้ใหม่ เราอยากประพฤติปฏิบัติ เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันต้องฝึกหัดขึ้นมาไง ถ้าไม่ฝึกหัดขึ้นมามันจะมีคุณธรรมขึ้นมาในใจได้อย่างไร ถ้ามีคุณธรรมขึ้นมาในใจได้มันต้องฝึกหัดๆ

ที่นี้การฝึกหัดของเรา เวลาการฝึกหัดของเรา สัปปายะ ๔ หมู่คณะเป็นสัปปายะ อาหารเป็นสัปปายะ อาหารเป็นสัปปายะก็เลือกเอาสิ สิ่งใดที่มันกินแล้วมันเบา จันแค่ดำรงชีวิต มีก้อนข้าวตกใส่กระเพาะเท่านั้นแหละ ให้มันดำรงชีพไว้ได้ๆ ดำรงชีพไว้ได้แล้วเราจะประพฤติปฏิบัติไง

เราดำรงชีพไว้เพื่อทำไม เราดำรงชีพไว้เพื่อแสวงหาไง เราไม่ได้ดำรงชีพไว้ให้มันหนักโลกไง ให้มันหนักโลก ให้กิเลสมันข่มจีหัวใจเอา ถ้ามันไม่หนักโลก มันไม่หนักโลกมันก็ไม่หนักหัวใจเรา ถ้ามันไม่หนักหัวใจเรา อะไรมีค่า อะไรมีค่า

เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติดีนะ เวลาที่มีค่ามาก เราต้องการเวลา เราต้องการเวลาเพื่อจะค้นคว้า เพื่อจะฝึกหัดปฏิบัติของเรา เวลานี้สำคัญมาก เวลาสำคัญมาก ที่นี้ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เวลามันล่วงไปเร็วมากนะ เบ๊บบๆ เบ๊บบๆ เดี่ยวสว่าง เดี่ยวมืด ทำไมมันเร็วขนาดนั้น เวลาจิตใจถ้ามันดี มันรวดเร็วมาก เราอยากได้เวลานั้นมา อยากให้เวลามันยืดออกไปอีก เวลาคนทำงานๆ อยากได้วันหนึ่ง ๘๔ ชั่วโมง ไม่ใช่ ๒๔ อยากให้ได้ ๘๔ เลข อยากให้มีเวลาเยอะๆ อยากได้ทำงานเยอะๆ แล้วมันเป็นไปได้ใหม่ มันก็เป็นไปไม่ได้ทั้งนั้นนะ มันเป็นเรื่องจริงอย่างนั้น

แต่ถ้าเวลาเราปฏิบัติ เราอยากได้เวลาอันนั้นมา ถ้าอยากได้เวลาอันนั้นมา สัปปายะ ๔ ครอบอาจารย์ สิ่งใดดำรงมา วัดในศาลาโรงธรรม มันมีข้อวัตรนะ ข้อวัตรของเรา วัดในกุฏิวิหารที่เราอยู่เราก็ต้องทำความสะอาดของเราในบริเวณรอบๆ นั้น วัจกุฏิวัตร วัตรในห้องน้ำห้องส้วม เราใช้สอยแล้วมันต้องมีของมัน วัตรในโรงธรรม น้ำล้างเท้า น้ำต่างๆ มันมีอยู่ในข้อวัตรปฏิบัติ ในเสขียวัดรหมดเลย มันมี

อยู่ในเสฉยวัตร เห็นใหม่ สิ่งทีกระทำอย่างนี้เราทำเพื่ออะไรละ เราทำกันเพื่ออะไร ที่ว่าถ้ามีข้อวัตรปฏิบัติ วัคไม่ร้างๆ

ถ้าเราไปวัดไปวา วัดทั่วไปวัดสวยงามด้วยวัตถุก่อสร้าง ด้วยถาวรวัตถุ นั้นศาสนวัตถุ เวลาวัดไหนทีเขาทำพิธีกรรมนุ่มนวลอ่อนหวานนะ นั้นศาสนพิธี ถ้าวัคปฏิบัติๆ ถ้ามันมีในหัวใจขึ้นมา มันรับผิดชอบของมัน มันดูแลของมัน มันรับผิดชอบทีไหน รับผิดชอบในหัวใจนี้ไง ที่ว่าจิตใจเป็นธรรมๆ ใจ ถ้าจิตใจเป็นธรรม เป็นสุภาพบุรุษ ทำผิดแล้วยอมรับผิด

ขนาดเราประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ นะ ถ้ามีอะไรเราจะไปถามเลยว่าอะไรผิดพลาดใหม่ มีอะไรผิดพลาดใหม่ กลัวจะผิดใจ กลัวจะไปบาดหมางน้ำใจเขา กลัวจะไปกระทบกระเทือน แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ นี่นะ ใจเรื่องนี้สำคัญมาก สำคัญเพราะอะไร ชวน หูตามันจะดีมาก เวลาเราปฏิบัติเราอยากให้มีสติสัมปชัญญะ ถ้ามีสติสัมปชัญญะนะ หูมันได้ยินหมด เหมือนหูแว่วเลย เสียงอะไรได้ยินไปหมดละ เขาคูยกันก็ดันไปเอามาเป็นพินเป็นไฟเผาตัวเอง นี่ชวนมันดี เสียงก็ได้ยินดี ตาก็คม ตาก็รู้ก็เห็นขึ้นมา มันกระทบกันง่าย มันกระทบกันง่าย ฉะนั้น ครูบาอาจารย์ท่านจะคอยระวังตรงนี้ใจ อย่าให้กระทบกระเทือนกัน

เวลาใครประพฤติปฏิบัติแล้ว **ขมฺมสากจฺฉา เอตมฺมจฺฉมฺมุตฺตมํ** ผู้ทีประพฤติปฏิบัติ เรามาสนทนาธรรมกัน เราหาหนทางกัน หาช่องทางกัน การคุยกันเพื่อหาช่องทาง ใครมีช่องทางอย่างไร เออ! ฟังเหตุฟังผลของเขา ช่องทางของเขากับช่องทางของเรา อันไหนมันจะราบรื่นกว่ากัน คุยกันเพื่อเหตุเพื่อผลอย่างนี้ นี่ **ขมฺมสากจฺฉา เอตมฺมจฺฉมฺมุตฺตมํ**

แต่เวลาครูบาอาจารย์ท่านถ้าเป็นนักปฏิบัติจริงๆ ท่านหวังว่าอย่าคุยกัน พอมันคุยกันเดี๋ยวมันเกิดทวิภูฏิมานะใจ เกิดทวิภูฏิมานะ เกิดขบเกิดเหลี่ยมกัน มันมีปัญหาไปทั้งนั้นนะ

วางไว้ เรื่องของเขา มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ถ้ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม สังคมรังแกเรา สังคมจะดีจะชั่วมันก็เรื่องของสังคมนั้น ถ้าคน สังคมมันเกิดจากใคร มนุษย์เป็นสัตว์สังคมใช่ไหม แล้วมนุษย์เป็นสัตว์สังคม เราก็เป็นมนุษย์คนหนึ่งใช่ไหม เราเป็นมนุษย์คนหนึ่งแล้วเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราต้องเข้าสังคมใช่ไหม แล้วสังคมของเรา สังคมทีมีข้อวัตรปฏิบัติ สังคม

ที่ไม่ร้าย ลังคมที่ไม่ร้าย วัตถุประสงค์ที่ไม่ร้าย มีสามัญสำนึก ถ้าสำคัญมาก ถ้าสำคัญตรงสามัญ
สำนึกนี้ ถ้ามีสามัญสำนึกขึ้นมามันจะเริ่มโอกาส เริ่มหนทางแห่งการประพฤติปฏิบัติ

ถ้ามันไม่มีสามัญสำนึก มันลอยลมไป วันๆ ก็ล่องไปนะ แล้วพอวันๆ ซ้ำมาก เมื่อไหร่มันจะ
สว่าง เมื่อไหร่มันจะมีคืบ นับวันนับคืน นับวินาทีเลย ถ้ายังไม่สว่างด้วย มันจะทูปนาฬิกาทิ้งเลย แหม!
เดินซ้ำมาก อยากให้นาฬิกาเดินเร็วๆ อยากจะไปอวดเขาวานั่ง ๕ ชั่วโมง นั่ง ๑๐ ชั่วโมงไป

ไอน้ำมันนาฬิกา ไปดูร้านขายนาฬิกาสิ แขนงไว้เต็มร้านเลย มันก็เดินของมันอยู่อย่างนั้นนะ
นาฬิกาเป็นนาฬิกา หัวใจเรามีคุณค่ามากกว่านั้นนะ ถ้าหัวใจเราทำไมต่ำต้อยกว่านาฬิกาละ อยากจะทูป
มันทิ้งเลย ถ้าหัวใจมันไม่มีหลักมีเกณฑ์ วันเวลามันซ้ากัน มันอมทุกข์ อดทุกข์แล้วเรามาทำไมละ

ถ้ามีสามัญสำนึก มีสตินะ พอมีสติ ใจที่ว่าอมทุกข์ๆ เบาทันทีเลย เอ๊ะ! เห็นไหม แล้วเราละ
แล้วเรา ถ้ามีสามัญสำนึก สามัญสำนึกขึ้นมาแล้ว เริ่มต้นจากตรงนี้ สามัญสำนึกมันเก็บหอมรอมริบนะ สิ่ง
ใดที่เป็นข้อวัตรปฏิบัติ สิ่งใดที่ทิ้งไว้เรียกรายทาง เราเก็บ เราดูแลของเรา มันเป็นข้อวัตรของเรา มัน
เป็นหัวใจของเรา มันเป็นความภูมิใจของเราไง ถ้าเป็นความภูมิใจของเรา มันเป็นความภูมิใจนะ ความ
ภูมิใจที่ไหน ความภูมิใจที่เราเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของ
เธอ”

แล้วเสขิวัตร ใครเป็นคนบัญญัติไว้ ก้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้บัญญัติไว้ แล้ว
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกธรรมวินัยที่ท่านบัญญัติไว้จะเป็นศาสดาของเรา แล้วเราทำ
ตามนั้น เราจะภูมิใจไหม แต่เราปิดทองกันพระไป ไม่ต้องให้ใครเห็น ไม่ต้องให้ใครรู้ ทำไมต้องให้มัน
รู้ จะทำเอาหน้ากับมันหรือ เราทำเพื่อบุญขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราไม่ได้ทำเพื่อใครทั้งสิ้น

แต่พอไม่ทำเพื่อใครทั้งสิ้น วัดที่มีข้อวัตรปฏิบัติ เวลาบริษัท ๔ ผู้ที่ทำบุญทำทานเขาไปแล้วเขา
ก็ชื่นอกชื่นใจของเขา เขาไปแล้วเขาก็สะดวกใจของเขา เวลาไปวัดไปวาสักใดที่มันสกปรกโสโครก ไป
แล้วมันก็อึดอัด เขาไม่สะดวกสบายใจของเขา เห็นไหม

เราทำ เราทำเพื่อบุญขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราทำเพื่อเคารพบูชาขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า เราบูชาพุทธะในหัวใจของเรา แล้วชาวพุทธด้วยกันเขาได้ใช้ได้สอย เขาได้เห็นของเขา
เขาก็ชื่นอกชื่นใจของเขา ไม่ต้องมีใครพูดอะไรเลย ไม่ต้องมีใครพูดอะไรเลย มันรับรู้ได้โดยหัวใจ มันรับรู้

ได้หมด มันรับรู้ได้ มันรับรู้ได้ การรับรู้ได้แบบนี้ ถ้ามีสามัญตานิก เราทำคุณงามความดีของเรา ฟัง
ธรรมๆ

เวลาของจะมีค่า เราก็มารู้ว่าเพชรนิลจินดาอันนั้น แต่ถ้าครูบาอาจารย์ของเรา สิ่งที่มีค่า
นะ ไม่ประมาท ไม่ขาดสติ คุณแลหัวใจของตนมีค่ากว่า มีค่ากว่าเยอะเลย แล้วมีค่ากว่า เพราะมีเรา
มันถึงมีทรัพย์สมบัติทั้งนั้นนะ แล้วเวลาตายไป ทรัพย์สมบัติก็ทิ้งไว้อยู่ที่นี้ จะไปกับเราก็คือความดี
ความชั่วในใจเราเท่านั้นนะ แล้วความดีความชั่วในใจของเรา ถ้ามันทำของมันได้ มันมีคุณค่า
ขึ้นมาทันที มีค่ามากๆ มีค่ามากๆ แต่เราไม่เห็นค่ากันหรอก ไม่มีเพชรนิลจินดา ยิ่งเป็นพระด้วย ถ้าไม่
มีพดฺแหลมมานี้ไม่มีค่า ต้องพดฺแหลมๆ แล้วแบกมาทำไม

แต่ถ้ามันเป็นคุณค่าในหัวใจของตนนะ คุณค่าในหัวใจของตน หลอกใครหลอกได้หมดละ
หลอกตัวเองไม่ได้ หลอกตัวเองไม่ได้หรอก ความลับไม่มีในโลก หลอกใครทั้งหมดในโลกนี้หลอกได้
ทุกคน แต่หลอกตัวเองไม่ได้ แล้วตัวเองมันสุขหรือมันทุกข์ละ ถ้ามันหลอกตัวเองไม่ได้ ฟังธรรมๆ ก็
เพื่อเหตุนี้ไง เราจะเปิดหัวใจเราไป เราจะพยายามผ่อนคลายมันไป เราจะเอาธรรมโอสถในหัวใจของเราไป
หลอกใครไม่ได้ ร้อนในหัวใจ หลอกใครไม่ได้ หน้าขึ้นอกตรมทั้งนั้นนะ

หน้าที่ของเราที่หน้าที่ของเรา มีครอบครัวก็เป็นพ่อเป็นแม่คน ก็ดูแลรักษาของเรา เรามีหน้าที่
ของเรา เราทำหน้าที่ของเราตามความสามารถของเรา แล้วถึงเวลาแล้วเราดูแลหัวใจของเรา ถ้าหัวใจของ
เรามันอยู่ไหนละ หามันให้เจอ หามันให้เจอไง ถ้าหาให้มันเจอ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคตไป องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เห็นอย่างนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ประพฤติปฏิบัติอย่างนี้ องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ขนสัตว์ หรือสัตว์ขนสัตว์อย่างนี้ แล้วเราเองเราก็จะหรือ
สัตว์ขนสัตว์ในหัวใจของเราไป เราจะช่วยเหลือหัวใจของเราไป

เวลาเราช่วยเหลือคนอื่น ช่วยเหลือเขาไปทั่ว ที่นั่นคนทุกข์คนยาก ที่นั่นคนจนเข็ญใจ
ช่วยเขาไปทั่ว คนมีความทุกข์ ไปปลอบประโลมเขาเลย แล้วใจเอ็งล่ะ หามันเจอไหม มันอยู่ที่ไหน
ได้คุยกับมันบ้างหรือเปล่า ได้รักษามันบ้างไหม มีสติสัมปชัญญะได้ดูแลมันบ้างหรือเปล่า ปลอ่ย

ให้มันว่าแห้วอยู่นั้น แล้วเวลาจะฟังก็ไปฟังข้างนอก ไปดูเล่นคนอื่น ๆ แล้วใจของมึงล่ะ ใจของมึง
ล่ะ นี่ใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่นี้ใจ

เวลาหลวงตาท่านสอนประจำ สิ่งที่สัมผัสธรรมได้คือความรู้สึกของคนเท่านั้น คือหัวใจเท่านั้น
สิ่งที่เป็นสื่อ สื่อนั้นเป็นสื่อ สื่อมันคือสื่อ เพียงแต่เวลาเขาสื่อโดยทุจริตหรือสุจริตเท่านั้น ถ้าสื่อโดย
สุจริตมันก็เป็นสื่อที่ดี ถ้ามันสื่อโดยทุจริตก็สื่อเพื่อผลประโยชน์ สิ่งที่เราเห็นเป็นสื่อทั้งนั้นนะ แล้ว
หัวใจเราล่ะ หัวใจของเราที่เราแสวงหา แสวงหาสื่อที่ดี แสวงหาสื่อที่ดี เราทำสิ่งที่ดีเกิดขึ้นมา ถ้าเราทำ
สิ่งที่ดีเกิดขึ้นมา เราเป็นคนทำเอง หลอกใครหลอกได้หมด หลอกคนได้ทั่วโลก แต่หลอกตัวเองไม่ได้
หลอก หลอกตัวเองไม่ได้ ถ้ามันรู้มันเห็นของมันตามความเป็นจริง มันเปิดเผยในกลางหัวใจใจ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิบัติไปแล้ว ไม่มีกำมือในรณะ ทำพิธีจนตลอด
แบบตลอดเลย ใครก็ได้ ใครก็ได้ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต เหมือนกันหมด ถ้ามันเหมือนกัน
หมด มันเป็นความจริงอย่างนั้น เห็นไหม หลอกตัวเองไม่ได้ ถ้าหลอกตัวเองไม่ได้ ฟังธรรมๆ เพื่อ
เหตุนี้ใจ ฟังธรรมขึ้นมา เราถึงจะต้องมาประพฤติปฏิบัติของเราด้วยหัวใจของเรา ด้วยการประพฤติ
ปฏิบัติของเราใจ เราเอาใจของเราให้ได้ เอาหัวใจของเราให้ได้

ถ้ามันยังเป็นวัตถุเกินไป วัตถุ อย่างคำว่า “ข้อวัตรๆ” เป็นวัตถุหมดล่ะ มันจับต้องๆ ให้มัน
พาดพิงๆ นี้ไว้แต่เวลามันเห็นคุณค่าขึ้นมา เห็นคุณค่าจริงๆ นะ เห็นคุณค่ามาก

เวลาใครก็แล้วแต่จะมีบ้านเรือนจะสูงส่งขนาดไหน มันต้องมีผู้ทำความสะอาดทั้งนั้นนะ ใ
คนทำความสะอาดมันจะต่ำต้อยขนาดไหน บ้านเขาจะเล็กจะน้อยขนาดไหน แต่เขาทำความสะอาดที่ดี
เขาเชื่อศรัทธาที่ดี เขาก็รักษาทั้ง ๒ บ้าน บ้านของเขาด้วยและบ้านของผู้ที่จ้างวานเขาด้วย เห็นไหม ต้องมี
คนทำความสะอาดทั้งนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาสิ่งจริงๆ ขึ้นมาแล้ว สติ สมาธิ ปัญญาในใจสำคัญที่สุด มันจะทำความสะอาด
สะอาดหัวใจดวงนั้นใจ ถึงเวลาไปแล้วมันต้องเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติภูมิจิโก ต้องทำด้วยตัวเองใจ เพราะทำ
ด้วยตัวเอง เวลาไปเจอขมบาลถามว่ารู้จักธรรมะไหม รู้จักธรรมะจะไปบอกว่ารู้ ก็ทำมากับมือทั้งนั้นนะ นี่
พูดถึงว่าคนที่ยังต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนะ แต่ถ้าคนที่เวรกรรมหนักหนาเวลาทำไปแล้ว นรกอเวจี

มันดูไปเลย เวลาคนที่ทำบุญกุศลมหาศาลก็ไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม ไม่ต้องไปผ่านยมบาลตรง
นี้

แต่เวลาถ้าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมามันมีอริยทรัพย์ในหัวใจแล้ว มันยังไม่ต้องไปผ่านเลย ไม่
มีต้องไปผ่าน ไม่ผ่าน ไม่รับรู้ มันเหนือหมด พอเหนือโลกๆ ใจมันเหนือโลกได้ เหนือโลกได้ด้วย
คุณธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เหนือโลกได้ด้วยการประพฤติปฏิบัตินะ เหนือโลกได้
เพราะข้อวัตรปฏิบัติเรานี้แหละ ข้อวัตรปฏิบัติจะฝึกหัดเด็กใหม่ขึ้นมา ฝึกหัดผู้มาใหม่ ฝึกหัดเข้ามา พอ
ฝึกหัดแล้ว ฝึกหัดขึ้นมา ฝึกหัดขึ้นมาเพื่อให้จิตใจเขามั่นคง พอมั่นคงขึ้นมาแล้ว เขามีคำบริกรรมของเขา
คำบริกรรมก็ทำให้ใจเขาสงบเข้ามาได้ พอใจสงบเข้ามาได้ ถ้าเขายกขึ้นสู่วิปัสสนาตามความเป็นจริง
เห็นสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง เพราะจิตมันเห็นจิตมันรู้

พอจิตมันเห็นจิตมันรู้ จิตมันฟู จิตมันกระเทือนหัวใจ มันกระเทือนกิเลส พอกิเลสมันโดนต้อน
ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา มันจะโดนมรรคโดนผลกระทำ ธรรมอาวุธ อาวุธจะฟาดฟันมันไง ฟาดฟันมันก็หลบ
มันก็หลิก มันก็หลบซ่อนในใจไง พอหลบซ่อนในใจมันก็ว่างๆ ว่างๆ ใจ ว่างๆ มันก็หลบซ่อนอยู่นั้น
เห็นไหม มีการรื้อค้นๆ ขึ้นมา จนถ้ามันสำรอกมันคาย มันคายตรงไหนล่ะ เวลาสำรอกมันสำรอกที่
ไหนล่ะ มันสำรอกในหัวใจนั่นนะ มันรู้มันเห็นของมัน เห็นไหม ความลับไม่มีในโลกๆ แล้วถ้าคนไม่มี
การกระทำ คนไม่มีมรรค มันจะเอาผลมาจากไหน มันไม่เคยทำขึ้นมา มันไม่มีเหตุไม่มีผล เอาอะไรมา
มันไม่มีความจริงในหัวใจของมันเลยไง

ถ้าทำความจริงๆ ขึ้นมา คุณค่าของหัวใจที่มันเรียกร่องการช่วยเหลือๆ เราต้องช่วยเหลือ
ช่วยเหลือด้วยมรรคด้วยผลขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เราทำขึ้นมาเป็นผลของเรา เราทำ
ขึ้นมาเป็นสมบัติของเรา ไม่มีกำมือในเรา แบบหมด แบบหมดใจ ใจมันเป็นๆ มันเป็นขึ้นมาในใจไง เป็น
ขึ้นมาจากความวิริยะ ความอุตสาหะ เป็นขึ้นมาจากสามัญญสำนึก เพราะมีสามัญญสำนึก จิตใจความรู้สึก
มันก็มี ถ้าไม่มีสามัญญสำนึก จิตใจมันไปไหนล่ะ เร่ร้อนไปหมด เร่ร้อนไปหมดก็เหมือนกับธรรมชาติ
ความคิดเกิดดับมันเรื่องของธรรมชาติ แล้วแต่มันจะหมุนเวียนของมันไป เร่ร้อนของมันไป ไม่มีเหตุไม่
มีผล เร่ร้อนของมันไป ความคิดเร่ร้อนมันไปโดยไม่มีใครควบคุมมัน แต่เรามีสติปัญญา มันก็เป็นเหตุผล
ขึ้นมา แล้วถ้าเกิดทำได้จริงมันก็เป็นมรรคผลขึ้นมาในใจ นี่ไง มันเป็นของใจดวงนั้น

โกหกใครโกหกได้หมดละ โกหกตัวเองไม่ได้ แล้วถ้ามันเป็นคุณธรรมขึ้นมาในหัวใจมันก็เป็น
กังวลกลางหัวใจเหมือนกัน มันก็กังวลกับใจดวงนั้นเหมือนกัน ถ้าเอาใจดวงนั้นที่เรียกร้องการ
ช่วยเหลือๆ เราก็จะช่วยเหลือด้วยคุณธรรมของเรา ด้วยการปฏิบัติของเรา ด้วยความเพียร ด้วยความวิริยะ
ด้วยความอุตสาหะของเราเอวัง